

ULUSAL YETERLİLİK

15UY0220-4

LİMAN OPERASYON PLANLAMACISI **SEVİYE 4**

REVİZYON NO:01

TADİL NO:01

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2018

ÖNSÖZ

Limn Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, alışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Liman İşletmecileri Derneği tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Limn Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği 27/06/2018 tarih ve 2018/94 sayılı MYK Yönetim Kurulu kararı ile revize edilmiştir.

Limn Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği Başkanlık Makamı’nın 10.06.2020 tarih ve 1570 sayılı kararı ile tadil edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik'te belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

15UY0220-4 LİMAN OPERASYON PLANLAMACISI ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Liman Operasyon Planlamacısı
2	REFERANS KODU	15UY0220-4
3	SEVİYE	4
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 4323
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	29/07/2015
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/06/2018-2018/94 01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570
8	AMAÇ	<p>Bu ulusal yeterliliğin amacı; Liman Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) mesleğinin eğitim almış ve nitelik kazandırılmış kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, • Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, • Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
14UMS0452-4 Liman Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
Mesleki yeterlilik sınavına giriş için herhangi özel bir şart tanımlanmamaktadır.		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
15UY0220-4/ A1: İSG, Çevre Güvenliği ve Kalite		
15UY0220-4/ A2: İş Organizasyonu, Rıhtım/Gemi/Saha Planlaması ve Dokümantasyon		
11-b) Seçmeli Birimler		
-		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
Adayın yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu yeterlilik birimlerinin tamamından başarılı olması gereklidir.		
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
Liman Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan		

sınavlardan başarılı olmaları şartı vardır. Adaylar yeterlilikte yer alan zorunlu yeterlilik birimleri için hazırlanmış sınavlara girer.

Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.

13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Limn Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi 5 yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	-
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	5 yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı, aşağıda tanımlanan yöntemlerden biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur; a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik belgesi kapsamında toplamda en az 2,5 yıl çalıştığına dair resmi kayıt var ise yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan Uygulama(performans) Sınavı (P1); b) 5 yıl belge geçerlilik süresi içinde yeterlilik belgesi kapsamında toplamda en az 2,5 yıl çalıştığına dair resmi kayıt yok ise yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan Teorik (T1) ve uygulama (performans) Sınavı (P1); Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk onay: 29/07/2015 – 2015/35 01 No'lu Revizyon: 27/06/2018- 2018/94

15UY0220-4/A1 İSG, ÇEVRE GÜVENLİĞİ ve KALİTE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İSG, Çevre Güvenliği ve Kalite
2	REFERANS KODU	15UY0220-4/ A1
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	
5	A)YAYIN TARİHİ	29/07/2015
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/06/2018-2018/94 01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
14UMS0452-4 Liman Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: İSG ile ilgili riskleri tanıır.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1 Çalışma sahasındaki operasyonel riskleri açıklar. 1.2 Risklere göre çalışmanın durdurulması gereken durumları tanımlar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Çalışma sahasında ve görev sürecinde İSG önlemlerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1 Çalışma sahasının ve operasyonun özelliklerine göre İSG önlemlerini sıralar. 2.2 Operasyona ve yüke uygun kişisel koruyucu donanımların neler olduğunu açıklar. 2.3 Çalışma sahalarındaki güvenlik ve sağlık işaretlerinin anlamlarını bilir. 2.4 Çalışma sahalarındaki uyarı levhalarını, trafik işaret ve işaretçilerinin yönlendirmelerini açıklar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: Tehlikeli yüklerin türlerini ve özelliklerini tanıır.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1 Tehlikeli yük sınıflandırmasını belirtir. 3.2 Tehlikeli yük etiketlerinin ve işaretlerinin anlamlarını açıklar. 3.3 IMDG kodlu ve IMO etiketli özel işlem gerektiren konteyner/yükleri tanımlar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: Çalışma sahasında çevre güvenliği önlemlerini alır.</u> Başarım Ölçütleri: 4.1 Çalışma sahasında çevre kirliliği riski taşıyan durumları açıklar. 4.2 Çevre güvenliği risklerine karşı alınacak uygun önlemleri sıralar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 5: Verimlilik ve kalite gereklerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 5.1 Müşteri geribildirim, talep ve şikâyetleri hakkında yapılacak işlemleri sıralar. 5.2 Verimli çalışma unsurlarını sıralar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 6: Acil durum prosedürlerini belirtir.</u> Başarım Ölçütleri: 6.1 İş kazası durumlarında yapılacak işlemleri sıralar. 6.2 İlk yardım öncesi temel ve acil önlemleri tarif eder. 6.3 Acil durumda yapılacak işlemleri sıralar.</p>		

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav	
(T1): A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik değerlendirme için adaylara en az 20 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde test sınavı uygulanır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 70’ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.	
8 b) Performansa Dayalı Sınav	
Bu birime yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri diğer birimlerin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda söz konusu beceri ve yetkinlik ifadelerinin ölçme ve değerlendirmesi yapılacaktır.	
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar	
Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.	
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)
	Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ
	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI
	İlk onay: 29/07/2015 – 2015/35 01 No’lu Revizyon: 27/06/2018- 2018/94

EKLER

EK A1-1:Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ile ilgili riskler
  - 1.1. Çalışma sahasındaki operasyonel riskler
  - 1.2. Risklere göre çalışmanın durdurulması gereken durumlar
2. Çalışma sahasında ve görev sürecinde İSG önlemleri
  - 2.1. Çalışma sahasının ve operasyonun özelliklerine göre İSG önlemleri
  - 2.2. Operasyona ve yüke uygun kişisel koruyucu donanımlar
  - 2.3. Çalışma sahaslarındaki güvenlik ve sağlık işaretlerinin anlamları
  - 2.4. Çalışma sahaslarındaki uyarı levhalarını, trafik işaret ve işaretçilerinin yönlendirmeleri
3. Tehlikeli yüklerin türleri ve özellikleri
  - 3.1. Tehlikeli yük sınıflandırması
  - 3.2. Tehlikeli yük etiketlerinin ve işaretlerinin anlamları
  - 3.3. IMDG kodlu ve IMO etiketli özel işlem gerektiren konteyner/yükleri
4. Çalışma sahasında çevre güvenliği önlemleri
  - 4.1.Çalışma sahasında çevre kirliliği riski taşıyan durumlar
  - 4.2. Çevre güvenliği risklerine karşı alınacak uygun önlemler
5. Verimlilik ve kalite gerekleri
  - 5.1. Müşteri geribildirim, talep ve şikâyetleri hakkında yapılacak işlemler
  - 5.2. Verimli çalışma unsurları
6. Acil durum prosedürleri
  - 6.1 İş kazası durumlarında yapılacak işlemler
  - 6.2 İlkyardım öncesi temel ve acil önlemleri

6.3 Acil durumda yapılacak işlemler

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Çalışma sahaları, posta ve iş makineleri, gemiler ve yüklerden kaynaklanabilecek olası riskleri tanımlar.	A2	1.1	T1
BG.2	Olası riskler için ramakkala raporlamasını tanımlar.	A4	1.1	T1
BG.3	İş kazası riski veya kazanın gerçekleşmesi, çalışma alanının kısıtlanması, hava koşulları, personelin iş emniyetine aykırı davranışlar gibi beklenmeyen durumlarda yapılacak işlemleri sıralar.	A.5.2	1.2	T1
BG.4	Elleçleme sahalarının, işlemlerinin ve yüklerin özelliklerine göre, muhtemel liman İSG risklerine uygun önlemleri belirtir.	A.5.2 A.5.3	2.1	T1
BG.5	İş esnasında sahaya, operasyona ve yüke uygun kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımları listeler.	A3	2.2	T1
BG.6	Çalışma sahalarındaki güvenlik ve sağlık işaretlerini ve uyarı levhalarını tanımlar.	3.3.28	2.3	T1
BG.7	Çalışma sahalarında ve operasyon alanındaki uyarı levhalarını, emniyet şeritlerini, trafik işaretlerini ve trafik yönlendirmelerini sıralar.	3.3.28	2.4	T1
BG.8	Tehlikeli yükleri IMDG kod sınıflamasına göre tanımlar.	A.5.1	3.1	T1
BG.9	IIMDG kod yazılımına göre tehlikeli yük saha ayırıştırılmalarını/supalan hareketlerini tanımlar.	A.5.1 3.3.29	3.1	T1
BG.10	Tehlikeli yüklere ilişkin kodlama sistemine göre tanımlama etiketlerini ve özel yük talimatlarını okumayı bilir.	F.2.1 3.3.29	3.2	T1
BG.11	IMDG kod sınıflamasına giren ve IMO etiketli konteyner/yükler yapılacak özel işlemleri sıralar.	A.5.1	3.3	T1
BG.12	Gemiden, yükten ve operasyondan kaynaklı çevre kirliliğine sebep olabilecek olası nedenleri tanımlar.	A.5.4	4.1	T1
BG.13	Çalışma alanı, gemiler ve yüklerden kaynaklanabilecek risklere karşı alınacak çevre güvenliğine uygun önlemleri sıralar.	A.5.5	4.2	T1
BG.14	Elleçleme süreçlerinde müşteri ilişkileri kapsamında müşteri geribildirim, talep ve şikâyetlerinin neden ve sonuçlarını sıralar.	D.1.1 D.1.3 E.2	5.1	T1
BG.15	Müşteri geribildirim, talep ve şikâyetlerinin çözüm yöntemlerini açıklar.	E.6.2 E.7.2 E.7.3	5.1	T1
BG.16	Çalışma sahası ve iş sürecinde verimli çalışma unsurlarını sıralar.	G.2	5.2	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
		3.3.14-15		
BG.17	İş kazası durumunda İSG kurallarına göre yapılacak işlemleri sıralar.	A.5.2	6.1	T1
BG.18	Kazanın ve çalışma alanının durumuna göre, ilkyardım kuralları ve önlemlerini tanımlar.	A.6.5	6.2	T1
BG.19	Yangın, afet, saldırı, patlama, su baskını, kaza vb. acil durumlara karşı, tehlikeli yüklerden kaynaklanan özel durumlarda dahil olmak üzere yapılacak işlemleri belirtir.	A.6.1 A.6.2 A.6.4	6.3	T1

**15UY0220-4/ A2 İŞ ORGANİZASYONU, RIHTIM/GEMİ/SAHA PLANLAMASI VE
DOKÜMANTASYON YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Organizasyonu, Rıhtım/Gemi/Saha Planlaması ve Dokümantasyon
2	REFERANS KODU	15UY0220-4/A2
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	29/07/2015
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/06/2018-2018/94 01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
14UMS0452-4 Liman Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: İş başlama ve tamamlama usullerini uygular.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1 Vardiya alma ve verme ile iş emri, iş listesi, iş bilgisi alma usullerini tanımlar. 1.2 Operasyona başlayabilmek için gerekli belgeleri alır. 1.3 Operasyon planlaması ve hazırlığını yapar. 1.4 Operasyona başlama onayını verir.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Gemileri yük ve elleçleme özelliklerine göre tanır.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1 Temel gemi türlerinin yapısı ve özellikleri ile tahmil tahliye süreçlerini tanımlar. 2.2 Tahmil ve tahliye uygulamalarında, geminin trim ve dengesinin sağlanması için alınan önlemleri izlemeyi bilir. 2.3 Gemi kargo plan/stowage plan/bay planlarını okumayı bilir.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: Yüklerin türlerini ve özelliklerini tanır.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1 Konteyner türlerini ve yüklere göre temel kullanım özelliklerini açıklar. 3.2 Genel kargo/gökme kuru-sıvı yüklerini ve yük özelliklerini açıklar. 3.3 Özel yükler için operasyon departmanı ile kurulacak koordinasyon işlemlerini gerçekleştirir.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: Rıhtım planlaması yapar.</u> Başarım Ölçütleri: 4.1 Gemilerin varış/ayrılış usulleri ile yanaşma yöntemlerini açıklar. 4.2 Geminin yük özelliklerine göre yapılacak işlemleri belirtir.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 5: Elleçleme sahalarında yüke yönelik işlemleri uygular.</u> Başarım Ölçütleri: 5.1 Bir istif alanında; yapılması gereken istif ve elleçleme düzenlemeleri ile alan değerlendirmesini yapar. 5.2 Gemi yükleme/tahliye plan sürecini, aksaklıklara göre gerekli plan değişikliklerini ve operasyonun devamı için gerekli müdahaleleri yapar. 5.3 Saha toplama ile ilgili süreçleri bilir.</p>		

5.4 Operasyondaki ekipmanların yeterliliğini, ekip ve iş makinesinin, güvenli çalışma ve uygun konumunu kontrol eder.

Öğrenme Çıktısı 6: Puantaj ve kayıt işlemlerini tanımlar.

Başarım Ölçütleri:

- 6.1 Puantaj ile ilgili işlemleri tanımlar.
- 6.2 Elleçlemeye ait kayıt işlemlerini bilir
- 6.3 Postaların puantajlarını gemi sefer bazında dosyalar.
- 6.4 Dosyaların arşivleme işlemlerini bilir.

Öğrenme Çıktısı 7: İş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma önlemlerini takip eder.

Başarım Ölçütleri:

- 7.1 Güvenli çalışma ve kişisel güvenlik yöntemlerini talimatlar doğrultusunda uygular.
- 7.2 Tehlike ve risklere karşı alınacak önlemleri zamanında ve eksiksiz uygular.
- 7.3 Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

8 a) Teorik Sınav

(T1) A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2’de yer alan “Yeterlilik Biriminde Belirtilen Değerlendirme Araçları İle Ölçülen Başarım Ölçütlerine İlişkin Tabloya” göre gerçekleştirilir. Teorik değerlendirme için adaylara en az 20 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde test sınavı uygulanır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 70’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

(P1) A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2 - 2’de yer alan “Beceri ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Adayların performans sınavına girebilmeleri için teorik sınavdan başarılı olmaları gerekir.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	İlk onay: 29/07/2015 – 2015/35 01 No’lu Revizyon: 27/06/2018- 2018/94

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1:Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş başlama ve tamamlama usulleri
  - 1.1. Vardiya alma ve verme ile iş emri, iş listesi, iş bilgisi alma usulleri
  - 1.2. Operasyona başlayabilmek için gerekli belgelerin alınması işlemleri
  - 1.3. Operasyon planlaması ve hazırlığı işlemleri
  - 1.4. Operasyona başlama onayı
2. Gemileri yük ve elleçleme özellikleri
  - 2.1 Temel gemi türlerinin yapısı ve özellikleri ile tahmil tahliye süreçleri
  - 2.2 Tahmil ve tahliye uygulamalarında, geminin trim ve dengesinin sağlanması için alınan önlemler
  - 2.3 Gemi kargo plan/stowage plan/bay planları
- 3: Yüklerin türleri ve özellikleri
  - 3.1. Konteyner türlerine ve yüklere göre temel kullanım özellikleri
  - 3.2. Genel kargo/gökme kuru-sıvı yükleri ve yük özellikleri
  - 3.3. Özel yükler için operasyon departmanı ile kurulacak koordinasyon işlemleri
4. Rıhtım planlaması
  - 4.1. Gemilerin varış/ayrılış usulleri ile yanaşma yöntemleri
  - 4.2. Geminin yük özelliklerine göre yapılacak işlemleri
5. Elleçleme sahalarında yüke yönelik işlemler
  - 5.1. Bir istif alanında; yapılması gereken istif ve elleçleme düzenlemeleri ile alan değerlendirmesi
  - 5.2. Gemi yükleme/tahliye plan sürecini, aksaklıklara göre gerekli plan değişikliklerini ve operasyonun devamı için gerekli müdahale işlemleri
  - 5.3. Saha toplama ile ilgili süreçler
  - 5.4. Operasyondaki ekipmanların yeterliliğini, ekip ve iş makinesinin, güvenli çalışma ve uygun konumunu kontrolü

EK A2-2 Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG .1	Vardiya alma ve verme ile iş emri, iş listesi, iş bilgisi alma usullerini operasyon süreçlerine göre tanımlar.	B1	1.1	T1
BG.2	Yüklerin özelliklerine göre operasyona başlayabilmek için gerekli belgelerin (kargo, bay planı, ön yükleme planı ve tahmil-tahliye listeleri, vb.) temin usullerini sıralar.	D.3	1.2	T1
BG.3	Operasyona başlayabilmek için operasyon planlaması ve hazırlığını tanımlar.	D.4	1.3	T1
BG.4	Operasyon başlama onay sürecini sıralar.	D.5	1.4	T1
BG.5	Limanalara yanaşan yük gemilerinin tür/çeşitleri ile gemi ambarları tipi ve özelliklerini tanımlar.	C.2 C.4	2.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.6	Gemi ambar kapağının açma-kapama usullerini sıralar.	C.2 C.4	2.1	T1
BG.7	Geminin trim ve dengesinin bozulmaması için; doğru tonaj uygulaması ve trim-list durumuna uygun elleçleme önlemlerini tanımlar.	C.5 3.3.24	2.2	T1
BG.8	Gemi kargo plan/stowage plan/bay planlarının kullanma usullerini sıralar.	D.2	2.3	T1
BG.9	Yük taşımada kullanılan konteynerlerin genel sınıflandırması ile yüke göre hangi konteyner çeşidinin kullanılacağını sıralar.	E 3 3.3.4/15/ 29	3.1	T1
BG.10	Genel kargo/ dökme kuru ve sıvı yükleri ve çeşitlerini tanımlar.	3.3.29	3.2	T1
BG.11	Özel yüklerle (Taşmalı konteynerlar-özel talimatlı yükler-supalan-shift konteynerleri) ilgili operasyon departmanı ile müşterek çalışma kurallarını belirtir.	3.3.3	3.3	T1
BG.12	Gemilerin iskeleye yanaşma usullerini tanımlar.	C2	4.1	T1
BG.13	Pilotaj (kılavuzluk-römorkör-palamar) ve Shifting hizmetlerini tanımlar.	C4 C5	4.1	T1
BG.14	Gemilerin varış ve ayrılış usullerini sıralar.	C1 C3	4.1	T1
BG.15	Gemilerin teknik özelliklerine (boy , draft , donanım ve diğer teknik bilgilerine) göre yapılacak işlemleri belirtir.	C.2	4.1	T1
BG.16	Geminin yük özelliklerine (adet, sayı, cins, miktar tonaj, kargo planı alıcı taraf bilgileri gibi) göre yapılacak işlemleri belirtir.	C.4	4.2	T1
BG.17	Bir istif alanında; yükün teknik özelliği, gideceği liman, acentesi, firması ve hattı, boyutları, tonajı, ihracat-ithalat durumu ile saha dolu-boş durumuna göre yapılması gereken istif ve elleçleme düzenlemelerini ve alan değerlendirme usullerini tanımlar.	B2/ E3	5.1	T1
BG.18	Yüke ve sahaya bağlı olarak gerekli plan değişiklikleri ve müdahale usullerini belirler.	D.3/D4 D5/E8	5.2	T1
BG.19	Planın ve plan değişikliğinin onaylama süreçlerini tanımlar.	D.3/D4 D5	5.2	T1
BG.20	Gemi gelmeden önce lot bazında saha toplama ile ilgili süreçleri sıralar.	E1/E.4	5.3	T1
BG.21	Yükün türüne ve özelliklerine dair bilgiler; IMDG, dolu-boş, tonaj, sayı, ürünün cinsi, parça sayısı, elleçleme türü ve yöntemi vb./ reefer konteynerlerin sıcaklık bilgilerinin takibi ve kayıtlandırılması/ nakliye aracı bilgileri./ elleçleme için yapılan yer değiştirme (shifting) bilgilerinin kayıt işlemlerini sıralar.	F3	6.1	T1
BG.22	Liman elleçleme kayıt işlemlerini, kullanılan kayıt form ve formatları, işlem aşamalarına, yüke, sahaya, ekipmanlara göre tanımlar.	D.1	6.2	T1
BG.23	Elleçleme sonunda, tüm belgelerin, her elleçleme operasyonu veya gemi adı ve sefer numarasına göre	F-3	6.3	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
	tasniflemesi ve dosyalamasına yönelik işlemleri sıralar.			
BG.24	Postaların elleçleme süreçleri dosyalarının imza ve onaylarının tamamlanması ve ilgili birime teslimine dair işlemleri tanımlar.	F-3	6.4	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1 ¹	İş esnasında sahaya, operasyona ve yüke uygun kişisel koruyucu donanım kullanır.	A3	7.1	P1
*BY.2 ¹	Çalışma sahalarındaki güvenlik ve sağlık işaretlerine ve uyarı levhalarına uygun hareket eder.	3.3.28	7.1	P1
*BY.3 ¹	Çalışma sahalarında ve operasyon alanındaki emniyetli çalışma için kullanılan emniyet şeritlerine, trafik işaretlerine ve trafik yönlendirmelerine uyar.	3.3.28	7.1	P1
*BY.4 ¹	Tehlikeli yüklere ilişkin kodlama sistemine göre tanımlama etiketlerini ve özel yük talimatlarını okur.	F.2.1 3.3.29	7.2	P1
*BY.5 ¹	İş kazası durumunda İSG yönetmeliği dâhilinde iş kazaları ve acil durum talimatlarına uygun bildirimde bulunur.	A.6.2	7.2	P1
*BY.6 ¹	Çalışma alanı, gemiler ve yüklerden kaynaklanabilecek risklere karşı alınacak çevre güvenliği önlemlerini uygular.	A.5.4 A.5.5	7.3	P1
*BY.7	Yüklerin özelliklerine göre operasyona başlayabilmek için gerekli belgeleri temin eder.	D.3	1.2	P1
BY.8	Operasyon başlama onayını verir.	D.5	1.4	P1
BY.9	Gemi kargo plan/stowage plan/bay planlarını okur.	D.2	2.3	P1
BY.10	Konteynerlerin işaret ve no bilgilerini okur.	E 3 3.3.4- 15-29	3.1	P1
* BY.11	Özel yüklerle (Taşmalı konteynerler-özel talimatlı yükler-Supalan-Shift konteynerleri) ilgili olarak, operasyon departmanı ile koordinasyon kurar.	3.3.3	3.3	P1
BY.12	Gemi ile İskele/Rıhtım teknik özelliklerini karşılaştırarak, gemilerin yanaşma pozisyonlarını düzenler.	C.2.3	4.1	P1
* BY.13	Bir istif alanında; Yükün teknik özelliği, gideceği liman, acentesi, firması ve hattı, boyutları, tonajı, ihracat-ithalat durumu ile saha dolu-boş durumuna göre yapılması gereken istif ve elleçleme düzenlemelerini ve alan değerlendirmesini yapar.	B2 E3	5.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.14	Yüke ve sahaya bağlı olarak gerekli plan değişikliklerini yapar.	D.3 D4 D5	5.2	P1
*BY.15	Plan değişikliklerini onaylatır.	D.3/D4 D5/E8	5.2	P1
BY.16	Yükün özelliğine ve yer/ambar, bay planındaki durumuna göre ekip ve iş makinesinin güvenli çalışma ve uygun konumunu kontrol eder.	D3/D.5 E5/E7	5.4	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

(¹) Performansa dayalı sınav esnasında senaryolar üzerinden sorular sorularak da aday ölçülebilir. Bu durumda, aday verdiği sözlü cevaplar üzerinden değerlendirilir.

YETERLİLİK EKLERİ**EK 1: Yeterlilik Birimleri**

15UY0220-4/ A1: İSG, Çevre Güvenliği ve Kalite

15UY0220-4/ A2: İş organizasyonu, Rıhtım/Gemi/Saha Planlaması ve Dokümantasyon

EK2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmaları

ANTREPO: Limanda, gümrük kontrolüne tabi malların ülkeye giriş, transit veya aktarma için beklediği, yer veya depoları,

BAY PLANI: Konteyner taşıyan gemilerde, konteynerlerin gemi ambarındaki pozisyon ve adreslerini gösteren detaylandırılmış kargo planını,

CFS (CONTAINER FREIGHT STATION): Konteyner yük istasyonunu, (Giden partilerin gruplandırılıp konteynerlere doldurulduğu, gelen partilerin konteynerlerden çıkarılıp ayrıldığı ve aktarmalı yüklerin depolandığı, liman/terminal içinde, yakınında veya limanla/terminalle ilişkili bir yerde bulunan tesistir.)

ÇEKİ LİSTESİ: Genel kargoda, yükün içeriği, özelliği, parça adedi, tonajı, ebatları, sahibi ve temsilcisine ilişkin bilgileri içeren listeyi,

DORSE: Çekiciye bağlanan v yük taşımaya yarayan lastik tekerlekli ekipmanı,

ELLEÇLEME: Yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme ve yığma işlemlerini,

FLAT KONTEYNER: Standart ve open-top konteynerlere sığmayan yüklerin taşınmasında kullanılan iki yanı ve üstü açık konteyner türünü,

FRENGİ TIPASI: İskele/rıhtımda yağmur sularının denize tahliyesini sağlayan kanalların tıpasını,

GEMİ KARGO PLANI: Geminin ambar ve yükleme sahalarına yüklerin; türü, miktarı, tonajı, varış yeri/limanı, tahliye sırası gibi özelliklere göre, yerleştirme ve istifleme şeklini gösteren planı,

IMDG Code: Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod'unu

IMO (INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION): Uluslararası Denizcilik Örgütü'nü,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması'nı,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KABOTAJ: Kıta sahanlığı içinde bir Türk limanı ile diğer Türk limanı arasında ve Türk bayraklı gemilerle yapılan deniz yolu taşımasını,

KAFES: Elleçleme işlemleri için liman personelinin emniyetli şekilde gemiye çıkarılmasında kullanılan kafes şeklindeki taşıyıcı düzeneği,

KONŞİMENTO: Gemi kaptanının hazırlayıp yük sahibine verdiği, taraflar arasında, söz konusu yükün deniz yoluyla taşınacağına dair sözleşme işlevi gören belgeyi,

KONTEYNER: Uluslar arası Standart Örgütünce (ISO) kabul edilen tip ve ölçülere uygun her türlü deniz, kara ve hava taşıtları ile taşınabilen, devamlı kullanmaya imkân verebilecek şekilde hususi ve dayanıklı olan, bir veya birden fazla nakil vasıtalarına aktarma edilmesinde, yükleme – boşaltma kolaylığı sağlayan, özel tertibatı bulunan taşıma kaplarını,

LIST (MEYİL): Geminin iskele ve sancak draftları arasındaki açısal farkı,

MAPA: Sapanla yükün birbirine bağlanmasını sağlayan demir aksamı,

MATE'S RECEİPT: Gemi II. kaptanı alındısını,

OPEN-TOP KONTEYNER: Dört tarafı kapalı olup üstü açık ve brandalı kontayner türünü,

OPERASYON SAHASI: Yayaların erişimine kısmen veya tamamen kapalı olan, yük elleçleme ve teknik işlere ayrılmış liman/terminal bölümünü,

OPERATÖR: İş makinelerini kullanan ehliyetli ve vasıflı elemanı,

ÖRTÜ GAZI: Tanktaki sıvı ürünün gazlaşarak kaybını önlemeye yarayan, oksijeni %4 oranının altına düşürülmüş koruyucu örtü oluşturan gazı,

POSTA: Gemide ve liman sahalarında elleçleme işlemlerini yürüten sapanlılar, iş makinesi operatörü, serdümen ve puantörden oluşan çalışma grubunu,

PREFİKS: Konteyneri tanımlayan dört harfli kodu,

RAMAK KALA BİLDİRİMİ: Liman operasyon alanlarında, personelin gözlemlediği çeşitli İSG riski ve tehlike olasılıklarını bildirme durumu veya işlemini,

RAMPA:1. Ro-Ro gemilerinin kapağının oturması için iskele üzerinde yapılmış yükselti 2. Gemi ile iskele arasına yükün denize dökülmesini önlemek için çekilen örtüyü,

REEFER KONTEYNER: Yükün uygun sıcaklıkta taşınmasını sağlayan, ayarlanabilir ısıtma-soğutma düzenekli konteyner türünü,

RO-RO GEMİSİ: Yük taşıyan nakliye araçları ile araç taşıyan gemi türünü,

SAPAN: Yükü kaldırmaya ve taşımaya yarayan aparatları,

SAPANCI: Yükün cinsine göre sapanları, kilitleri, bağlama-çözme aparatlarını kullanan liman işçisini,

SERDÜMEN: Uluslar arası kabul görmüş işaretlerle iş makinesi operatörünü yönlendiren, vinç ehliyeti olan vasıflı elemanı,

SURVEYÖR: Yükü miktar, hasar ve kalite olarak gözlemleyip belgelendiren uzmanı,

TAHLİYE: Yükün/malın boşaltılmasını,

TAHMİL: Yükün/ malın yüklenmesini,

TRANSİT: Limandan geçip bir başka ülkeye (genellikle yakındaki bir ülkeye) giden, yani elleçleyen limanın bulunduğu ülkenin menşei veya hedef ülke olmadığı yükü tanımlayan terimi,

TRIM: Geminin baş ve kıç draftları arasındaki farkı,

YER DEĞİŞTİRME (SHIFTING):Görülecek lüzum üzerine geminin/eşyanın/konteynerin yerinin değiştirilmesini,

YÜKLEME PLANI: Gemi Kargo planına göre yükleme sıra ve sürelerini gösteren planı

ifade eder.

EK 3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Dikey ilerleme

Liman Operasyon Planlamacısı (Seviye 4) ilerleyen süreçlerde alt kademe operasyon yöneticisi, Yeterlilik Sınavlarından başarılı olduğu takdirde; Liman Terminal Şefi (Seviye 5), Liman Operasyon Müdürü (Seviye 6) olarak görev alabilmektedirler.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Değerlendiricilerin aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması gerekmektedir:

- Liman operasyonu konularında eğitim veren kurumlardaki öğretmen/öğretim üyesi/ öğretim görevlilerinden en az 3 yıllık deneyime sahip kişiler,
- Limancılık sektöründe ilgili birimlerde yönetim ve uzmanlık pozisyonlarında 3 yıl görev yapmış kişiler,

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; ilgili alanda yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili uluslar arası/ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme ve ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.